

اللهم صل على محمد

توسعه پایدار و منابع طبیعی

مدرس: مژگان احمدی

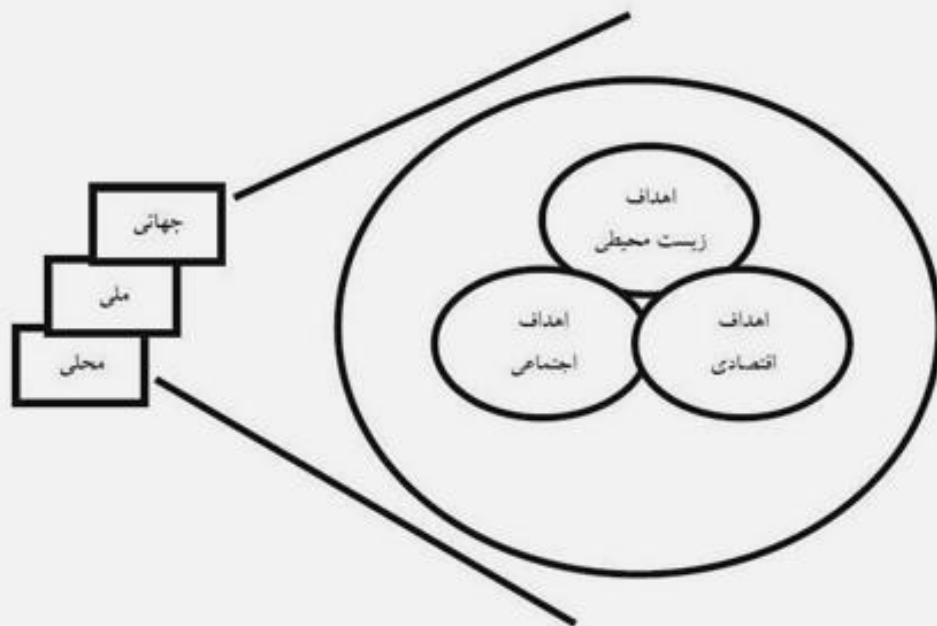
تعریف توسعه پایدار

❖ توسعه فرآیند همه جانبه و پویایی است که تمام جنبه های زندگی را کنار هم قرار داده و بر رفاه کامل مردم تاثیر گذار است.

▶ توسعه پایدار توسعه ای است که نیازهای نسل فعلی را بدون به مخاطره افکندن توانایی نسلهای آینده در برآوردن نیازهایشان، برآورده سازد. پایداری در عمل، معادله ای میان ضرورت های زیست محیطی و نیازهای توسعه است.

❖ استراتژی است که از طریق آن جوامع رویکرد توسعه اقتصادی اجتماعی را جستجو کرده تا آنها از منافع محیط زیست محلی سود برده و کیفیت زندگی خود را بهبود بخشند.

- توسعه پایدار فرایندی است که اهداف اقتصادی ، اجتماعی و زیست محیطی جامعه را در هر جا که ممکن است از طریق وضع سیاستها ، انجام اقدام های لازم و عملیات حمایتی با هم تلفیق می کند و در هر جایی که تلفیق امکان ندارد به ایجاد رابطه مبادله بین آنها ، بررسی و هماهنگی این مبادله ها می پردازد.

توسعه پایدار

پایداری از جنبه اقتصادی:

- عرضه منابع توجیه پذیر
- تامین خدمات و فناوریهای توجیه پذیر
- تسریع در نيل به استانداردهای خوب زندگی

پایداری از جنبه اجتماعی:

- تامین نیازهای جامعه
- برآورده کردن خواسته های جامعه
- برآورده ساختن استانداردهای فرهنگی و اخلاقی جامعه
- تضمین آموزش و آگاهسازی

پایداری از جنبه تکنولوژیکی:

- عرضه منابع مورد نیاز و ضروری
- داشتن فناوری سازگار با محیط زیست
- تامین نیروی انسانی تحصیل کرده و ماهر
- بکارگیری ارزیابی چرخه عمر

پایداری از جنبه زیست محیطی:

- ایجاد محیط سالم، مطلوب و قابل استفاده
- کاستن از اثرات زیست محیطی تا حد امکان
- ترمیم آسیب های زیست محیطی

- افزایش بی رویه جمعیت افزایش نیازها را در پی داشته و این به نوبه خود افزایش تولید را می طلبد، از طرفی دیگر در برابر این افزایش، کاهش منابع اولیه بسیاری چون نفت، گاز، ذغال سنگ و کاهش سطح جنگلها، کاهش بازده زمین های زراعی، کاهش گونه های گیاهی و جانوری، کاهش تنوع زیست محیطی، کاهش زیبایی و چشم نوازی سیماهای سرزمین و ... را داریم و در آن سوی دیگر باز افزایش آلودگی هوا، آب و خاک، افزایش فقر و تنگدستی، افزایش مرگ و میر، افزایش هزینه رفاه اجتماعی، درمانی و بهداشتی، آلودگی صوتی، افزایش بیکاری و.. ما را وادار می سازد تا برای ادامه زندگی خود چاره ای بیندیشیم.

□ اولین تلاش های مرتبط با توسعه پایدار در اواخر دهه ۱۹۶۰ میلادی رخ داد و ویژگی آن بحث درباره کیفیت محیط زیست در برابر رشد اقتصادی و حاکی از تغییر بینش و نگرش درباره الگوهای سنتی رشد اقتصادی بود. اما نقش اساسی در تبیین وتوجه به توسعه پایدار به دوکنفرانس محیط زیست استکهلم در سال ۱۹۷۲ وکنفرانس ریو در سال ۱۹۹۲ و یک کمیسیون جهانی محیط زیست و توسعه در سال ۱۹۸۷ مربوط می شود.

❑ کنفرانس محیط زیست استکهلم ۱۹۷۲

❖ در این کنفرانس به این واقعیت تأکید شد:

❖ که دو سوم جمعیت دنیا گرفتار فقر، بیسوادی، سوء تغذیه و گرسنگی و.. است و تا زمانی که این مسائل حل و فصل نشود، پیشرفتی در توسعه و بهبودی در وضع محیط زیست انسان حاصل نمی شود.

❖ به این دلیل باید ملاحظات محیط زیستی در استراتژیهای توسعه تلفیق شده و سعی شود که از منابع طبیعی به نحو مناسب در جهت بهبود کیفیت زندگی مردم استفاده شود و آذابتباه های کشورهای توسعه یافته پرهیز شود.

❑ کمیسیون جهانی محیط زیست و توسعه

❖ این کمیسیون در سال ۱۹۸۷ م. با عنوان کمیسیون برانتلند از سازمان ملل خواست تا از کشورهای مختلف برای ایجاد یک سیستم همکاری و تلاش مشترک برای دستیابی به رفتار مناسب در کلیه سطوح و کسب منافع عمومی دعوت به عمل آورد.

❖ با وجود اینکه در این گردهمایی تخریب گسترده محیط زیست گزارش شد، اما شرکت کنندگان خوش بینانه بر این باور بودند که به شرط متعهد شدن و هماهنگی جهانی، آینده ای مطمئن برای همگان امکانپذیر خواهد بود.

- کنفرانس ریو ۱۹۹۲ :

- مهمترین نتیجه این اجلاس جمع بندی آن است که به عنوان دستور کار ۲۱ شناخته شد و بر اساس آن دولتها موظف شدند چارچوب استراتژیکی خاصی را برگزینند که ترکیب اهداف توسعه ای و زیست محیطی را میسر سازد یکی از توصیه های مهم دستور کار ۲۱ ، تشکیل کمیسیون توسعه پایدار در سازمان ملل متحد بود که در حال حاضر اهداف مربوط به توسعه پایدار را دنبال می کند.

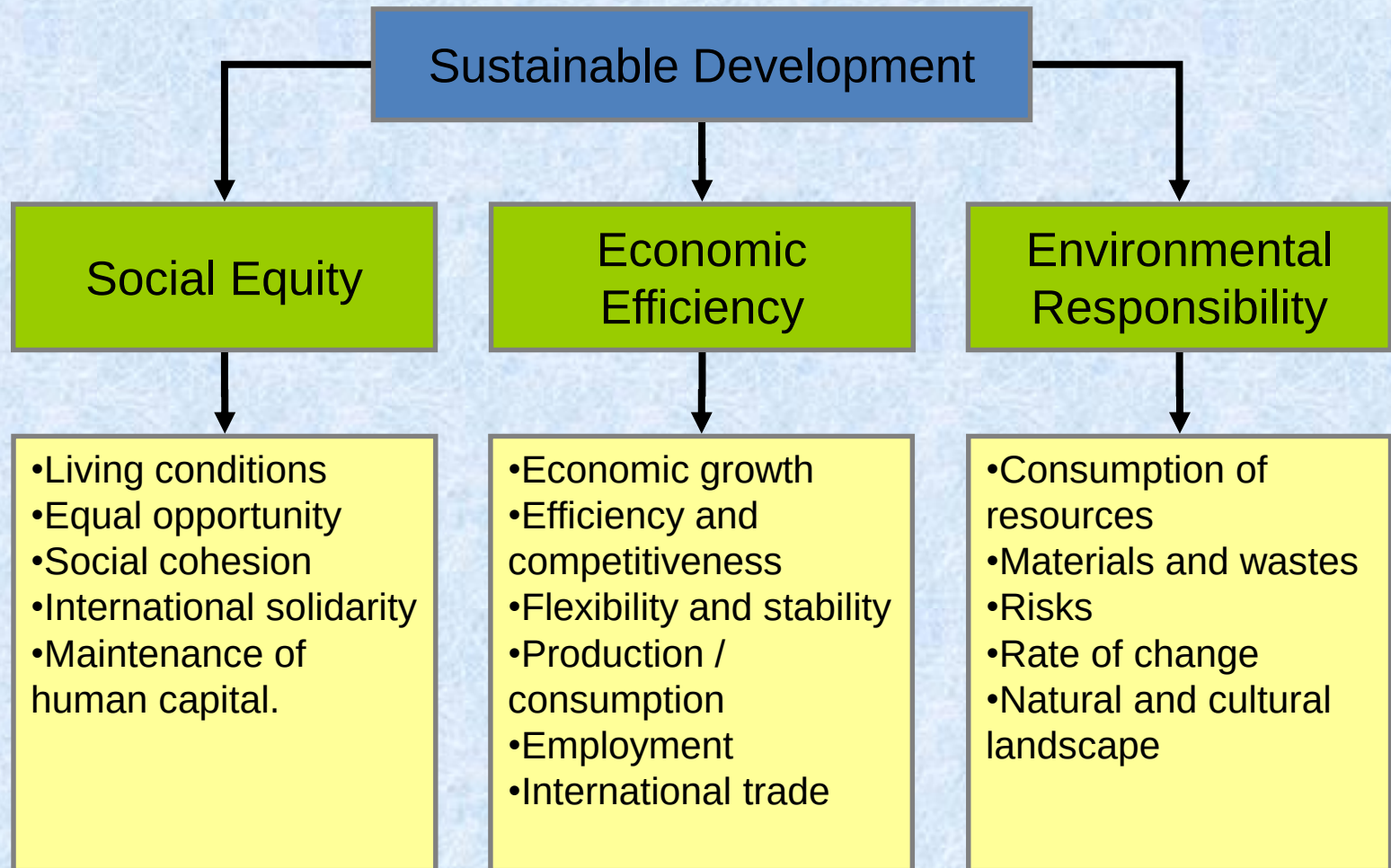
- بر اساس نتایج اجلاس ریو، اهداف مهمی را که از طریق مفهوم توسعه پایدار می توان دنبال نمود عبارتند از:

- تجدید حیات رشد اقتصادی، تغییر کیفیت رشد اقتصادی، برآورده ساختن نیازهای ضروری نظیر شغل، انرژی، آب و اقدامات بهداشتی، اطمینان یافتن از یک سطح پایداری از جمعیت، محافظت از منابع طبیعی و ارتقاء منابع، جهت گیری مجدد دانش فنی و روابط اقتصادی بین المللی، اقدام در جهت هرچه مشارکتی تر کردن توسعه

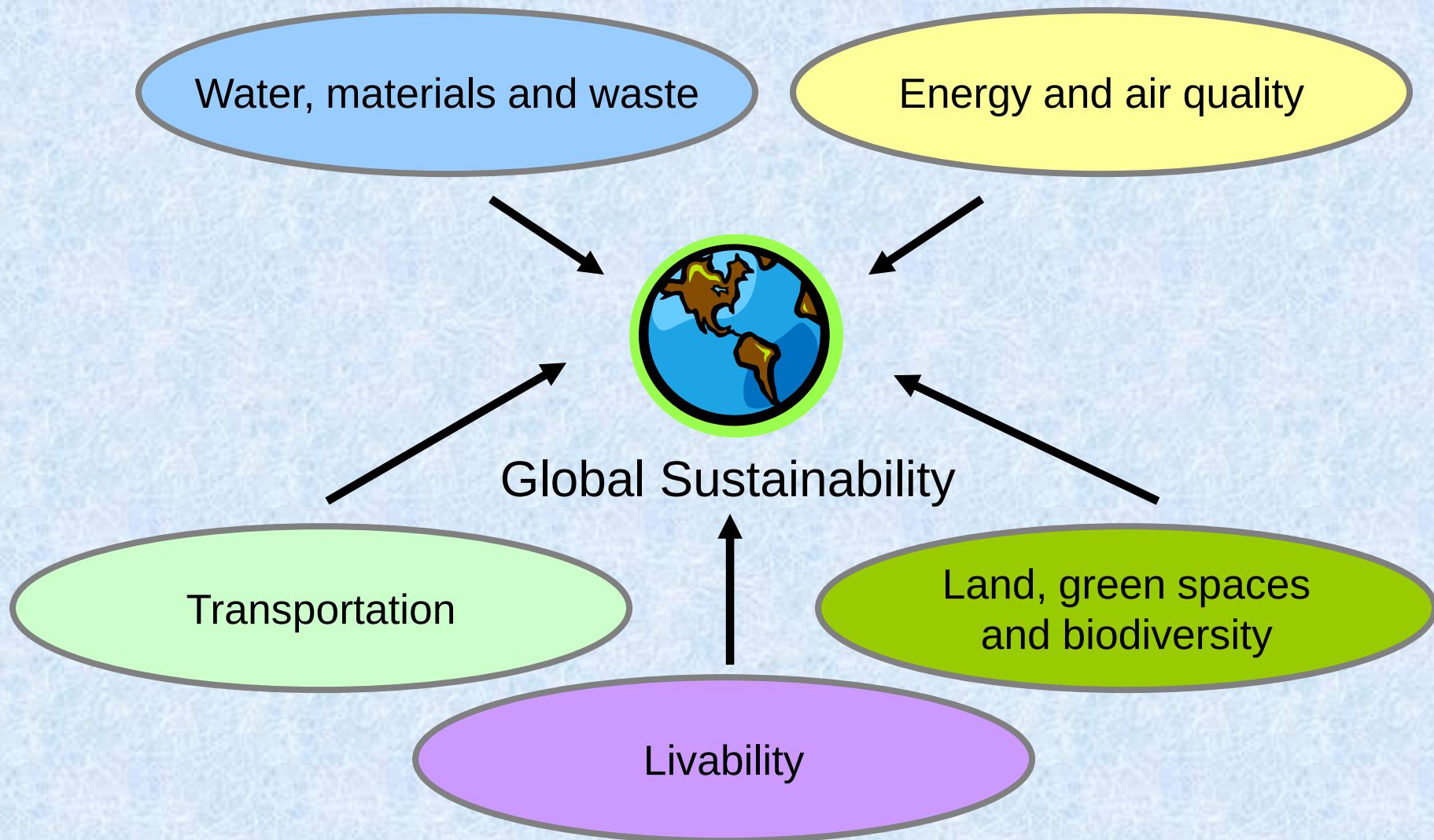
- اصطلاح توسعه پایدار به صورت وسیع بعد از گزارش کمیسیون برانتلند تحت عنوان آینده مشترک ما و اجلاس ریو ۱۹۹۲ م. مطرح شد. از آن موقع تاکنون افراد در بحث و جدلند که توسعه پایدار در عمل چه معنا می دهد و چگونه می توان به آن دست یافت. بعضی هم توسعه اخلاقی و توسعه پایدار از نظر اکولوژیکی و اصطلاحات مشابه ای را ارائه داده اند.

- کمیسیون جهانی محیط زیست توسعه پایدار را به عنوان توسعه ای تعریف کرد که نیازهای نسل فعلی را بدون ایجاد اشکال در توانایی نسلهای آینده در برآوردن احتیاجات خود تأمین می کند.

Sustainable Society

General Indicators of Global Sustainability

General Indicators: What the Market Can Do

Energy and air quality	New sources of energy. Less energy intensity. Lower emission levels.
Water, materials and waste	Less water intensity. Lower material intensity Recycling system. Efficient waste disposal.
Land, green spaces and biodiversity	Increased agricultural productivity.
Livability	Improved health. Higher education. Global access to information and entertainment (Internet).
Transportation	Provide collective and private mobility.

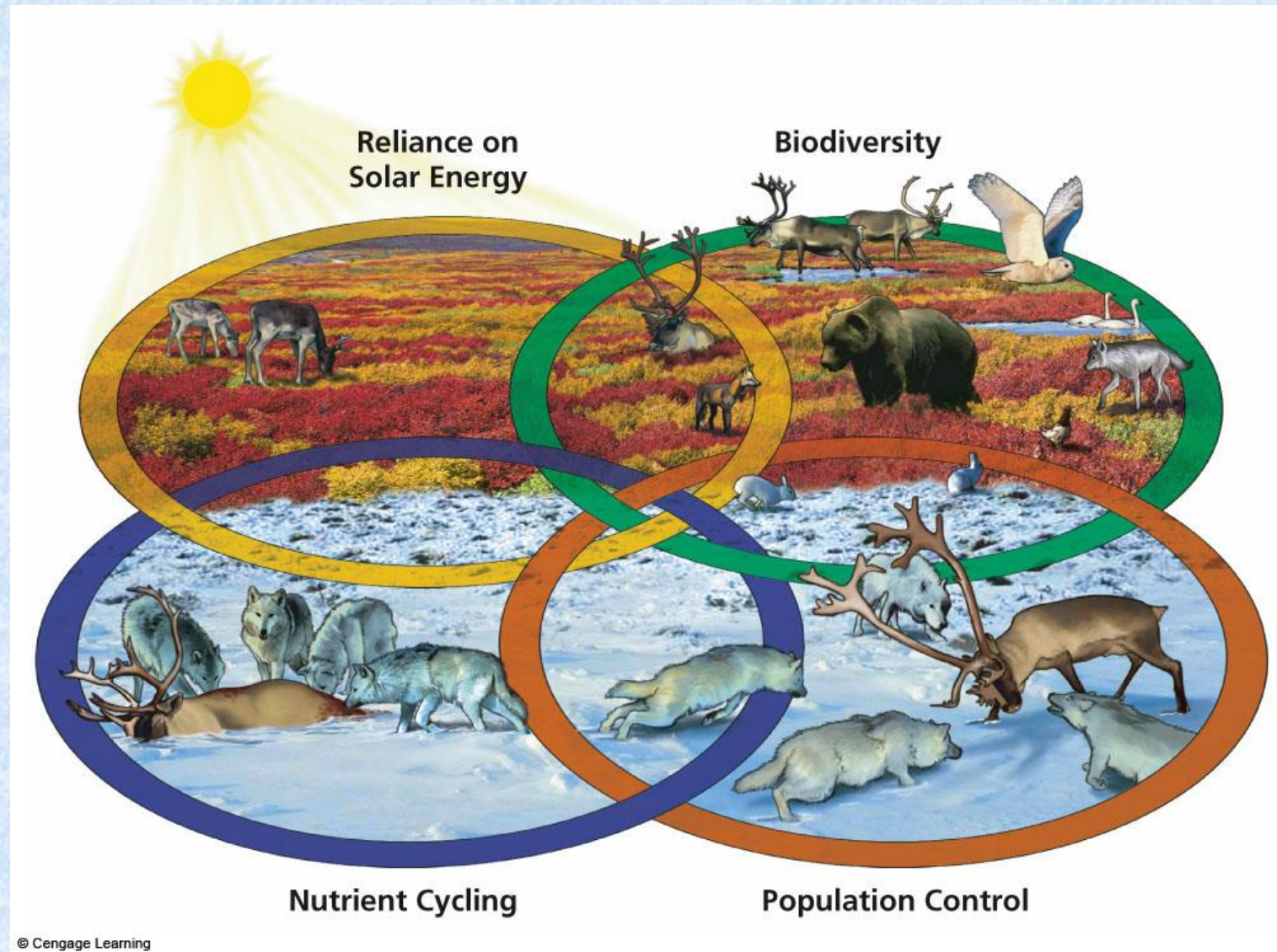
What Are Four Scientific Principles of Sustainability?

- ▶ Nature has sustained itself for billions of years by using solar energy, biodiversity, population regulation, and nutrient cycling – lessons from nature that we can apply to our lifestyles and economies.

What Is an Environmentally Sustainable Society?

- ▶ Our lives and economies depend on energy from the sun (solar capital) and natural resources and natural services (natural capital) provided by the earth.
- ▶ Living sustainably means living with earth's natural income without depleting or degrading the natural capital.

Four Scientific Principles of Sustainability

Learning to Live More Sustainably

ایده های اصلی توسعه پایدار

- ❖ نگهداری، همبستگی و انسجام اکولوژیکی
- ❖ یکپارچگی و حفاظت محیطی در امر توسعه
- ❖ تامین حداقل نیازهای اساسی برای همگان
- ❖ توجه به همه نسلها، درون نسل ها و گونه ها
- ❖ تاکید در بکارگیری علم در مواجهه با مسائل توسعه
- ❖ پذیرش رشد اقتصادی در چارچوب محدودیت ها
- ❖ پذیرش شیوه بلند مدت توسعه
- ❖ به هم پیوستن ارزش های مربوط به محیط طبیعی و فرهنگی

مؤلفه های توسعه پایدار

- ۱- انسان : توسعه پایدار انسان محور است .
- ۲- کودکان و جوانان : پایداری برای کودکان ، نوجوانان و جوانان مسأله ای واقعی است .
- ۳- زنان : زنان در جهان و به ویژه در کشورهای در حال توسعه از نابرابری های بسیار در رنجند در حالیکه توسعه بدون مشارکت فعال آنان انجام نخواهد شد .
- ۴- محیط زیست : در چشم انداز زیست محیطی ، توسعه تنها زمانی پایدار است که بر شالوده اصل بوم شناسی استوار باشد .
- ۵- فرهنگ : با پذیرش فرهنگ به عنوان یک رکن اصلی توسعه پایدار ، راه برای ورود دیگر مؤلفه های معنوی و غیر مادی گشوده می شود زیرا بر اساس تعاریف مورد توافق جداسازی فرهنگ از ارزشها متصور نخواهد بود .

۶- آموزش : شیوه های آموختن بر ۴ پایه مبتنی است :

۱. یادگیری زندگی کردن باهم
۲. یادگیری دانستن
۳. یادگیری عمل کردن
۴. یادگیری بودن

۷- علم : امروزه دانش به صورتی نابرابر در جهان توزیع شده است و منبع اصلی قدرت و کنترل محسوب می شود .

۸- اخلاق

۹- امنیت : توسعه پایدار به صورت روز افزونی در حال تبدیل شدن به “استراتژی امنیت جهانی” است .

۱۰- مشارکت : حضور آگاهانه مردم در صحنه سیاسی به ویژه در سالهای اخیر به عنوان یکی از شاخصه های اصلی توسعه پایدار مورد تأکید قرار گرفته است .

تشکیل کمیسیون توسعه پایدار ملل متحد

در دسامبر سال ۱۹۹۲ میلادی متعاقب اجلاس جهانی محیط زیست و توسعه (ریو، ۱۹۹۲) کمیسیون توسعه پایدار ملل متحد برای پیگیری مفاد توافقات اجلاس مذکور در سطوح محلی، منطقه ای، ملی و بین المللی به وجود آمد.

هدف اصلی آن ارائه رهنمودهای عملی و تدوین برنامه های اقدام جهانی بود.

اولین جلسه بین المللی کمیسیون توسعه پایدار ملل متحد در سال ۱۹۹۳ تشکیل شد و تا به سال ۲۰۰۹ بیش از دوازده جلسه برگزار شده است.

اهم مباحث این جلسات عبارت بود: گزارش ملی کشورها و برنامه کاری سال‌های آتی، انتقال تکنولوژی سالم زیست محیطی و یکپارچه سازی توسعه پایدار در سازمان ملل متحد، بهداشت، منابع آبی بویژه آب شیرین، اسکان پایدار، مواد شیمیایی سمی، ضایعات خطرناک، مبارزه با جنگل زدایی، مبارزه با بیابان زدایی و خشکسالی، توسعه پایدار کوهها، ترویج کشاورزی پایدار، حفظ تنوع زیستی، مشارکت گروه‌های عمده اجتماعی، آگاه‌سازی عمومی، مبارزه با فقر، تغییر الگوی مصرف، توسعه صنعتی پایدار اقیانوس‌ها و دریاها، جهانگردی پایدار، مدیریت زمین و تجارت، اتمسفر، بررسی اطلاعات انرژی برای تصمیم‌سازی، دستورکار ۲۱ بود.

عواملان توسعه پایدار

عواملی که توسعه پایدار را می‌باید پی‌گیری نمایند عبارتند از:

- دولت‌ها

- سازمان‌های بین‌المللی

- سازمان‌های غیردولتی

دولت‌ها. در مسیر دستیابی به شرایط پایداری و به‌ویژه در دوران گذار، وظایف گسترده‌ای برعهده دولت‌ها گذاشته شد. آن‌ها موظف شدند تا مؤلفه‌های توسعه پایدار را در تمامی سطوح برنامه‌ها و سیاست‌گذاری‌ها رعایت کنند. دولت‌ها، به‌خصوص در کشورهای جهان سوم، قادرند در عرصه پایداری، نقشی پیش‌تاز برعهده گیرند. این دولت‌ها هستند که قادرند قانونمندی‌های هم‌سو با جریان توسعه پایدار و تحرک اجتماعی را در سطوح مختلف جوامع نظام‌بخشند. دولت‌ها همچنین به‌صورت مستقیم و غیرمستقیم، با ایجاد شرایط مطلوب به تحرک بخش خصوصی در این عرصه کمک می‌کنند.

سازمان‌های بین‌المللی. سازمان‌های بین‌المللی به ویژه پس از جنگ جهانی دوم به دلیل شرایط متحول جهان مورد توجه بسیار قرار گرفتند. همه کشورها با نظام‌های متفاوت پذیرفته بودند که جلوگیری از ایجاد جنگ‌های جدید در گرو همکاری‌های بین‌المللی است. به این ترتیب، سازمان‌های بین‌المللی متعدد و متنوعی، با اهداف و وظایف مشخص، در عرصه‌های مختلف جهان شکل گرفتند و در این میان سازمان ملل متحد نقشی محوری داشت. سازمان ملل متحد که در طول دهه‌های گذشته از طریق نهادهای وابسته، به‌ویژه «برنامه توسعه سازمان ملل» رشد اقتصادی و توسعه را در کشورهای جهان سوم دنبال کرده بود، در زمینه تکوین اندیشه‌های جدید نیز با حضور و تحرک کارشناسان جهانی نقشی اساسی یافت.

سازمان‌های غیردولتی. تحرک سازمان‌های غیردولتی در سطوح محلی، ملی و بین‌المللی از ویژگی‌های دوران جدید است. این تشکلهای داوطلبانه مردمی که با تنوع در شکل، سطح، تخصص و ازاین قبیل به صورت مستقل فعالیت می‌کنند، به عنوان پاسخی مسئولانه از طرف مردم با مشارکت در عرصه‌های حیات اجتماعی، به تحرک در زمینه‌های مختلف دامن می‌زنند. سازمان‌های غیردولتی، در شکل‌دهی و تحقق دموکراسی مشارکتی، نقشی حیاتی بر عهده دارند. این سازمان‌ها، به جهت آزاد بودن از قید و بندهای فعالیت‌های رسمی زمینه‌های بسیار مساعدی برای مشارکت در مناظره توسعه پایدار یافته‌اند.

پایداری توسعه زمانی می‌تواند به وقوع بپیوندد که عوامل توسعه‌زا برای رسیدن به یک بعد از توسعه در جهت تخریب ابعاد دیگر توسعه نقش نداشته باشند مثلاً اگر برای رسیدن به رشد اقتصادی از عواملی استفاده شود که باعث تخریب محیط زیست گردند چون اثرات این تخریب چه در حال و چه در آینده به انسان‌ها برمی‌گردد این رشد اقتصادی هرچند ممکن است موجب توسعه موقتی در یک جامعه شود ولی این توسعه از پایداری برخوردار نخواهد بود.

- **دستور کار ۲۱ (Agenda 21)** یک برنامه ی عمل داوطلبانه و غیر الزام آور است که از سوی سازمان ملل و در رابطه با توسعه ی پایدار ارائه شده است. این دستورالعمل حاصل کنفرانس سازمان ملل در باره محیط زیست و توسعه (UNCED) است که در سال ۱۹۹۲ در ریو دو ژانیرو برگزار شد. این برنامه، دستور کاری عملی برای سازمان ملل، دیگر سازمان های چند جانبه و دولت های سراسر جهان است که می تواند در سطح محلی، ملی و جهانی اجرا شود. عدد "۲۱" در عبارت دستورالعمل ۲۱ به قرن بیست و یکم اشاره دارد. این دستورالعمل در کنفرانس های بعدی سازمان ملل مورد تایید و اصلاح قرار گرفت. هدف از دستورالعمل ۲۱، کمک به محیط زیست است و در اجلاسی که در سال ۱۹۹۲ در ریو در باره زمین برگزار شد، مورد توافق واقع شد.

مواردی که در دستور کار ۲۱ به آنها اشاره شده است شامل موارد زیر است:

- رشد بی رویه جمعیت، فقر و نابرابری
- تغییر الگوی مصرف
- حمایت از سلامت انسان
- تامین مسکن مناسب برای انسان ها
- تلفیق امور توسعه با محیط زیست
- حفاظت از اتمسفر
- بهره برداری مناسب و در حد ظرفیت و توان از زمین
- جلوگیری از تخریب جنگل ها و مراتع
- جلوگیری از گسترش بیابان و بیابان زایی
- توسعه و حفاظت از کوهستان ها

- توسعه پایدار در بخش کشاورزی
- مدیریت پایدار تنوع زیستی
- زیست فناوری پایدار
- مدیریت پایدار منابع آب
- حفاظت از منابع آب شیرین
- مدیریت مواد سمی و شیمیایی
- مدیریت پایدار پسماندهای خطرناک
- مدیریت پایدار زباله های شهری
- مدیریت پایدار زباله های اتمی
- مدیریت پایدار انرژی
- دانش بومی و توسعه پایدار

اهداف توسعه پایدار

1 NO POVERTY

2 ZERO HUNGER

3 GOOD HEALTH AND WELL-BEING

4 QUALITY EDUCATION

5 GENDER EQUALITY

6 CLEAN WATER AND SANITATION

7 AFFORDABLE AND CLEAN ENERGY

8 DECENT WORK AND ECONOMIC GROWTH

9 INDUSTRY, INNOVATION AND INFRASTRUCTURE

10 REDUCED
INEQUALITIES

11 SUSTAINABLE CITIES
AND COMMUNITIES

12 RESPONSIBLE
CONSUMPTION
AND PRODUCTION

13 CLIMATE
ACTION

14 LIFE BELOW
WATER

15 LIFE
ON LAND

16 PEACE, JUSTICE AND
STRONG INSTITUTIONS

17 PARTNERSHIPS
FOR THE GOALS

تفاوت های اساسی رشد و توسعه پایدار

رشد	توسعه پایدار
حصول رشد اقتصادی به هر قیمت	تلاش برای توسعه همه جانبه در همه ابعاد
توسعه پدیده ای اقتصادی است و دولت ها تعریف کننده آن میباشد	توسعه پدیده چند بعدی است که مردم تعریف کننده آن میباشد .
ایجاد سازمان های بزرگ و نیرومند برای توسعه با محور بودن دولت	برنامه ریزی نهادی با مراکز متعدد، سازمانهای مردمی ، چارچوبهای نظارتی
اندیشه محوری فرایند توسعه : برنامه ریزی	اندیشه محوری فرایند توسعه : ارزیابی
نقش دولت : تولیدکننده اصلی، تهیه کننده و نظارت کننده اصلی	نقش دولت : ایجاد چارچوب های قانونی، تواناسازی ، محول کننده قدرت ، مشوق همکاری ها ، فعالیتهای مردم و نهادهای مردمی
هدف حداکثرسازی سود و کارایی اقتصادی است.	هدف پیشرفت انسانی پایدار است.
پایه اصلی فلسفی فردگرایی است.	پایه اصلی فلسفی مسئولیت جمعی است.
انتخاب تکنولوژی بدون توجه به محیط زیست و در جهت افزایش کارایی صورت می گیرد.	انتخاب تکنولوژی با توجه به پایداری بوم شناختی صورت می گیرد.
شاخص موفقیت سودآوری و رشد است	شاخص موفقیت پایداری است
به منابع طبیعی به عنوان یک عامل تولید نگاه میشود.	منابع طبیعی بستر حیات و توسعه است.

فقر و توسعه پایدار

مفهوم فقر، سطوح و ابعاد آن

افراد فقیر کسانی هستند که در تأمین حداقل نیازها و بهره گیری از خدمات زیربنایی عمومی و رفاهی، اجتماعی و اقتصادی در معرض محرومیت های نسبی یا مطلق قرار دارند.

- فقر مطلق و نسبی: فقر مطلق تعریفی از ادامه بقا و حداقل نیاز برای ادامه زندگی است. به عبارتی مجموعه کالاها و خدماتی که برای حیات یک خانواده ضروری است به عنوان مرز بین فقیر و غیرفقیر در نظر گرفته می شود. فقر نسبی (فقر درآمدی) به پایین بودن درآمد فرد از متوسط درآمد جامعه اطلاق می شود و یک مفهوم قراردادی است.

- فقر مبتنی بر نیازهای اساسی: رایج ترین رهیافت در تعریف فقر، مشخص کردن نیازهای اساسی انسان می باشد.
- مهم ترین نیاز اساسی فرد: مواد غذایی لازم جهت دریافت سطحی از انرژی غذایی
- پایین ترین و مهم ترین سطح فقر: فقر غذایی
- پس از آن: محرومیت در دریافت سایر نیازها از قبیل پوشاک، مسکن، بهداشت و آموزش

• فقر انسانی

میزان محرومیت افراد جامعه در سه زمینه اساسی زیر:

فقر در بخش شاخص های اجتماعی توسعه پایدار می باشد.

برخی کنفرانس ها و اعلامیه های مرتبط با فقر و توسعه پایدار

• اعلامیه جهانی حقوق بشر (نیویورک، ۱۹۸۴)

هر کسی حق دارد که سطح زندگی او سلامتی و رفاه خود و خانواده اش را از حیث خوراک، مسکن، مراقبتهای پزشکی و خدمات اجتماعی لازم تأمین کند و همچنین حق دارد که در مواقع بیکاری، بیماری، نقص عضو، بیوگی، پیری یا در تمام موارد دیگری که به علل خارج از اراده انسان، وسایلمرار معاش از دست رفته باشد از شرایط آبرومندانه زندگی برخوردار شود.

- **مجمع جهانی برای کودکان (نیویورک، ۱۹۹۰)**

در این مجمع بیان شد که برای مقابله جهانی با فقر تلاش شود که این منافی برای رفاه کودکان دارد.

- **کنفرانس بین المللی ملل متحد در مورد جمعیت و توسعه (۱۹۹۴)**

در این کنفرانس بیان شد که تلاش ها برای کند کردن رشد جمعیت، کاهش فقر، رسیدن به پیشرفت اقتصادی، ارتقا و بهبود حفاظت از محیط زیست، کاهش تولید و مصرف ناپایدار باید افزایش یابد.

• مجمع جهانی برای توسعه اجتماعی (کوپنهاگ، ۱۹۹۵)

اعضا متعهد به ریشه کن کردن فقر در جهان از طریق فعالیت های قاطع ملی و مشارکت بین المللی به عنوان یک ضرورت اخلاقی، اجتماعی، سیاسی و اقتصادی شدند. اولویت با رفع نیازها و حقوق زنان و کودکان می باشد.

• اهداف توسعه هزاره (۲۰۰۰)

در اهداف هزاره توسعه، تمامی ۱۹۲ دولت عضو ملل متحد تعهد کرده اند که تا سال ۲۰۱۵ به هدف زیر در رابطه با فقر دست یابند:

۱- ریشه کردن کردن گرسنگی و فقر شدید

الف: به نصف رساندن نسبت افرادی را که با روزی کمتر از یک دلار زندگی می کنند.

ب) به نصف رساندن نسبت کسانی را که از گرسنگی رنج می برند.

ج) ایجاد اشتغال و کار مناسب برای همه افراد به ویژه افراد جوان و زنان

برنامه اجرایی مجمع جهانی (World Summit) در مورد توسعه پایدار

- ریشه کن کردن فقر بزرگترین چالش جهانی است که امروزه جهان با آن روبروست و یک نیاز ضروری برای توسعه پایدار به ویژه برای کشورهای در حال توسعه است. هرچند، هر کشوری مسئولیت اولیه ای برای توسعه پایدار و ریشه کردن فقرش دارد، اقدامات هماهنگ و پیوسته در همه سطوح برای توانمند کردن کشورهای در حال توسعه برای رسیدن به اهداف توسعه پایدارشان لازم است. این شامل فعالیت هایی در همه سطوح برای موارد زیر است:

✓ به نصف رساندن نسبت افرادی که درآمد آنها کمتر از ۱ دلار در روز و نسبت افرادی که از گرسنگی رنج می‌برند و افرادی که به آب آشامیدنی سالم دسترسی ندارند.

✓ ایجاد برنامه‌های ملی برای توسعه پایدار و توسعه جامعه و محلی برای ارتقای توانمندی مردم فقیر

✓ ارتقای دسترسی برابر زنان با مردان به امکانات

✓ ایجاد راه‌هایی برای ارتقای دسترسی مردم بومی و جوامع آنها به فعالیت‌های اقتصادی و افزایش استخدام آنها.

✓ فراهم کردن خدمات بهداشتی پایه برای همه با فراهم کردن منابع مالی، کمکهای فنی و انتقال دانش به کشورهای در حال توسعه.

✓ دسترسی برابر همه کودکان به آموزش

- فراهم کردن آب آشامیدنی پاکیزه و بهداشت کافی
- ارتقای همکاری و مشارکت بین المللی برای کمک به کشورهای در حال توسعه در مورد کودکان کار از طریق خط مشی ها و سیاست های اجتماعی و اقتصادی

- ارتقا و بهبود قابل توجه زندگی حداقل ۱۰۰ میلیون زاغه نشین تا

سال ۲۰۲۰

- تقویت مشارکت توسعه صنعتی برای ریشه کن کردن فقر از طریق

فراهم کردن کمک ها و انتقال منابع برای افزایش تولید صنعتی

در کشورهای در حال توسعه

گزارش ملی توسعه پایدار

• مبارزه با فقر

✓ اهداف و ارزیابی کلی

طی دو دهه گذشته و در تدوین سیاست های کلان برنامه اول، دوم و سوم توسعه کشور، فقرزدایی و برخورداری عموم مردم از حداقل های معیشتی در کانون توجه جمهوری اسلامی ایران بوده و در نتیجه اجرای آنها آثار مثبت و رضایت بخشی حاصل شده است.

• دستاوردهای مهم در اهداف

✓ حمایت از مصرف کنندگان به ویژه اقشار کم درآمد، در جهت کاهش هزینه خانوار و تأمین حداقل نیازهای اساسی مردم از طریق نظام سهمیه بندی کالاهای اساسی شامل آرد، برنج، روغن، قند و شکر و برخی مواد غذایی و همچنین تعیین و تثبیت قیمت نسبی کالاهای اساسی غذایی و ضروری و تنظیم برنامه سالانه اجرایی برای توزیع آنها.

✓ حمایت از اقشار آسیب پذیر و نیازمند از طریق تعمیم، گسترش و بهبود نظام تأمین اجتماعی، فراهم سازی امنیت غذایی، تعیین سبد مطلوب غذایی و متمرکز کردن فعالیت های رشد و توسعه اقتصادی به سمت عدالت اجتماعی به منظور بهبود کیفیت شرایط عمومی زندگی مردم مشتمل بر بهبود توزیع درآمد.

- سرمایه گذاری های قابل توجه دولت ایران در آموزش، بهداشت و درمان، آموزش فنی و حرفه ای، ارائه خدمات حمایتی برای فقرای شهری و روستایی که باعث بهبودهای شاخص های زیر شده است: شاخص های آموزش، شاخص های بهداشتی، شاخصهای توسعه روستایی و شاخص های توسعه اجتماعی یا برابری.

• عوامل موثر در کسب دستاوردها

- ✓ جهت گیری های اساسی نظام در مبارزه با محرومیت و فقر و در وهله اول فقر غذایی
- ✓ برقراری سازوکارهای لازم برای تهیه و توزیع کالاهای غذایی بین همه اقشار

• محدودیت ها و کمبودهای عمده

- ✓ فقدان نگرش یکپارچه در استراتژی های مبارزه با فقر
- ✓ نبود اطلاعات لازم درباره توزیع یارانه کالاهای اساسی در بین همه گروه ها اعم از دارا و ندار
- ✓ اتلاف مواد غذایی به ویژه نان که تأثیرات بیرونی آن بر بخش کشاورزی و محیط زیست فشار زیادی وارد می کند.
- ✓ فقدان رابطه منسجم بین فعالیت های دولت و مؤسسات خیریه و محلی و مشخص نبودن نقش ها و حدود مسئولیت های هر یک

اقدامات به عمل آمده در جهت رفع محدودیت ها

✓ تلاش در جهت یکپارچه سازی نگرش ها درباره استراتژی های مبارزه با فقر از طریق تشکیل جلسات در دولت و اتخاذ تصمیم های لازم

✓ تنظیم برنامه مبارزه با فقر برای یک دوره ی اجرایی هشت ساله، هدفمندی یارانه ها از طریق شناسایی خانوارهای فقیر که در دستور کار دولت قرار گرفته است.

✓ تلاش در جهت تمرکز زدایی از فعالیت ها در دولت و افزایش سهم بخش غیردولتی در ارائه فعالیت ها از طریق تقویت بنیه مالی مؤسسات خیریه و واگذاری وظایف به مؤسسات غیردولتی.

رویکردها یا استراتژی ملی

- تقدیم لایحه فقرزدایی به مجلس شورای اسلامی در سال ۱۳۷۵ و تکمیل و اصلاح آن در سال ۱۳۷۶.
- تنظیم طرح مبارزه با فقر در سال ۱۳۷۹ و تقدیم آن به هیئت دولت. این طرح مشتمل بر راهبردهایی به شرح زیر است:
 - الف) یکپارچگی برنامه های فقرزدایی با برنامه های توسعه
 - ب) توانمندسازی فقرا برای خروج طبیعی آنها از گردونه فقر از طریق ایجاد اشتغال

(ج) سیاستگذاری برای افزایش درآمد خانوارهای فقیر و کم درآمد از طریق توسعه اشتغال ساده و هدفمند کردن یارانه ها

(د) اعمال حمایت های مستقیم از نیازمندان فاقد توان کار و اشتغال

(ه) اولویت دادن به فقرای روستایی از طریق تأمین زیربناها و زمینه های توسعه.

(و) استقرار نظام شناسایی خانوارهای هدف

توسعه پایدار شهری

- امروزه شهرها به عنوان مصرف کننده و توزیع کننده اصلی کالاها و خدمات تبدیل به نقاط کانونی بحث پایداری شده اند. با وجود این، بسیاری از شهرها با مصرف بیش از حد، منابع موجود در مناطق اطراف خود را از بین می برند. از این رو به منظور دستیابی به یک وضعیت پایدار در شهرها، تدوین سیاست هایی جهت دستیابی به شهرهای پایدار ضروری است.

• تعریف توسعه پایدار شهری:

ارتقای کیفیت زندگی در یک شهر از لحاظ مولفه های اکولوژیکی، فرهنگی، سیاسی، اجتماعی و اقتصادی بدون ایجاد تنگنا برای نسل های آینده.

شهر پایدار

شهر پایدار شهری است که از نظر رشد و توسعه اقتصادی درآمدزا، اشتغال‌زا است و می‌تواند نیازهای اساسی مادی و معنوی شهروندان را برآورده سازد و از نظر فرهنگی امکانات لازم برای برخورداری از سطح سواد را برای همگان فراهم آورد، از نظر عدالت اجتماعی نیز زمینه مشارکت مردم، دموکراسی، آزادی بیان، مدیریت منابع انسانی سالم توأم با امکانات تفریحی و فراغتی برای همه شهروندان ایجاد نماید. از نظر زیست محیطی به وضعیت بهداشتی و سلامت جامعه از تمامی ابعاد بالاخص آب آشامیدنی سالم و تصفیه شده، خدمات بهداشتی و درمانی متوازن در سطح شهر و همچنین آلودگی هوا، منابع آب و خاک را به حداقل ممکن برساند. به عبارت کلی‌تر می‌توان گفت در شهر پایدار هم کرامت انسانی متعالی می‌گردد هم اینکه محیط زیست و بهره‌برداری صحیح از آن مورد توجه قرار می‌گیرد.

پس می‌توان گفت «توسعه پایدار شهری بر سه موضوع به‌عنوان اساس و پایه می‌نگرد: اقتصاد، محیط زیست و جامعه انسانی و فرهنگ آن. این سه نه به‌صورت مجزا، بلکه مرتبط با هم مورد توجه قرار می‌گیرند بدین‌ترتیب نتایجی درست‌تر هستند که به فضای اشتراکی این عوامل نزدیک‌ترند»

اهداف چندگانه توسعه پایدار شهری

الف) برآورده کردن نیازهای فعلی

به نظر عده‌ای از محققان مهم‌ترین نیازهای جامعه انسانی بدین شرح است:

۱- بهداشت و درمان و مسائل جمعیتی.

۲- مواد غذایی و تغذیه صحیح.

۳- آموزش

۴- ایجاد شرایط مناسب کار.

۵- ایجاد اشتغال.

۶- الگوی مصرف و پس انداز

۷- حمل و نقل.

۸- مسکن.

۹- پوشاک.

۱۰- گذران اوقات فراغت.

۱۱- تامین اجتماعی

۱۲- آزادی و تحرک اجتماعی

ب) نیازهای اجتماعی - فرهنگی و بهداشتی

نیازهای اجتماعی و فرهنگی را به طور خلاصه به شرح ذیل است:

- ۱- آزادی بیان و اندیشه.
- ۲- مشارکت در تصمیم‌گیری‌ها.
- ۳- امکانات آموزشی و تحصیلی.
- ۴- گذران اوقات فراغت.
- ۵- فعالیت‌های سیاسی و صنفی.
- ۶- محیط شهری بدون آلودگی و فشار روانی.

ج) نیازهای سیاسی

در تحلیل فضای جغرافیای شهری، تصمیمات سیاسی - محلی و نتایج حاصل از آن در کیفیت زندگی مردم شهر تأثیر قابل توجهی دارد.

شهر به عنوان یک واحد رسمی و یا غیر رسمی سیاسی، دارای ابعاد مختلفی است که بدان اشاره می گردد:

۱- استقلال سیاسی و اقتصادی

۲- حوزه قضایی و قلمرو قدرت

۳- سازمان های دولتی و گروه های فشار

۴- سرمایه.

۵- نیروی کار.

۶- خانواده های شهری.

د) به مخاطره نیانداختن توانایی نسل آینده در برآوردن نیازهایشان

۱- حداقل اسراف و استفاده از منابع غیر قابل تجدید

۲- به حداقل رساندن استفاده از منابع معدنی کمیاب و نگهداری دارایی‌های فرهنگی و تاریخی و طبیعی، پارک‌ها و مناظر طبیعی که فضا را برای تفریح و اوقات فراغت مناسب می‌سازد.

۳- استفاده یابدار از منابع قابل باز یافت

۴- ضایعات فساد پذیر محیطی بیش از ظرفیت قابل احیا نباشد.

۵- ضایعات فساد پذیر غیر حیاتی نباید بیش از ظرفیت‌های محلی و جهانی باشد.

اصول توسعه پایدار شهری

- ۱- مکانیابی دقیق و طراحی و برنامه ریزی بهینه برای شهرهای جدید
- ۲- احاطه کردن شهر با مناطقی که می توانند زباله ها و فاضلاب های انسانی را جذب و تجزیه کنند.
- ۳- در نظر گرفتن موقعیت خاص زیست محیطی شهر به عنوان یک عامل کلیدی در برنامه ریزی توسعه
- ۴- طراحی ساختمان ها بر اساس صرفه جویی در مصرف انرژی
- ۵- طراحی ساختمان ها بر اساس استفاده از انرژی های پاک و رواج استفاده از آن ها در شهر

۶- استفاده از سیستم یکپارچه حمل و نقل عمومی

۷- تولید مواد و مصالح ساختمانی با حداقل تخریب و آسیب رسانی به محیط

۸- تعیین ضوابط برنامه ریزی و طراحی شهری برای کاهش آلودگی هوا و صوت

۹- تامین روشنایی، آبرسانی و تاسیسات عمومی مشابه با حداقل هزینه از نظر مالی و مصرف منابع طبیعی

۱۰- توزیع فضایی متعادل امکانات و تسهیلات عمومی بین مناطق مختلف شهری

۱۱- استفاده مجدد از فضاها یا بدون استفاده یا در حال تخریب

۱۲- توجه دقیق به موضوع تداوم حیات ساختمانها برای چند نسل متوالی (دوام پذیری)

۱۳- توجه به استفاده چندمنظوره از فضاها

۱۴- فشردن سازی بافت شهرها برای کاهش فاصله ها و صرفه جویی در مصرف انرژی

۱۵- ایجاد راه های مناسب برای تردد دوچرخه و تشویق استفاده از آن

۱۶- معرفی شاخص های پایداری شهری به عنوان ابزاری برای سنجش میزان حرکت به سوی پایداری در فرایند توسعه شهری

عناصر راهبردی توسعه پایدار شهری

۱- حفظ منابع غیرقابل تجدید:

✓ تدوین سیاست های بهره برداری زمین که تراکم زمین را افزایش می دهد.

✓ تهیه برنامه های جامع حمل و نقل عمومی برای کاهش استفاده از اتومبیل شخصی

✓ تنظیم حجم ترافیک اتومبیلها و به حداقل رساندن مصرف سوخت های فسیلی

✓ حفظ زمین های مرغوب کشاورزی

✓ ایجاد مناطق حفاظت شده حیات وحش

۲- جانشین سازی منابع

منبع قابل تجدید بایستی جایگزین منابع غیرقابل تجدید شود که برخی ساخته و تغییر یافته توسط خود انسان است. مناسبترین روش جایگزینی سوخت های فسیلی با دیگر منابع مانند انرژی باد، خورشید، زمین گرمایی و بیوگاز و همچنین جایگزینی محصولات ساختمانی از منابع قابل تجدید طبیعی و مواد مصنوعی صنعتی به جای منابع غیرقابل تجدید است.

۳- تجدید منابع

تجدید و احیای مجدد مناطق ساحلی، زمین های باتلاقی، شوره زارها و مناطق کویری با انجام عملیات آبخیزداری و احیای مراتع و جنگل ها و مرتعداری، احیای حیات وحش و ... از مواردی است که در مناطق شهری و نواحی اطراف آن مفید خواهد بود. علاوه بر این، در برنامه ریزی شهری، احداث پارک ها علاوه بر اوقات فراغت ساکنان شهری در تهویه هوای شهر نیز موثر خواهد بود. جنگل کاری اطراف شهرها علاوه بر تصفیه هوای آلوده شهر از فرسایش خاک و رشد بی رویه و بدون برنامه شهر جلوگیری می کند.

۴- کنترل دفع اصولی مواد زاید، بازیافت مواد زاید و استفاده مجدد

از مواد قابل بازیافت

۵- توزیع متعادل منابع شامل امکانات و خدمات و تسهیلات اداری،

اقتصادی و ...

شاخص های توسعه پایدار شهری

شاخص سیاسی

تاثیر دگرگونی های سیاسی در توسعه شهرها کمتر مورد توجه قرار گرفته است. در جهانی که شهرنشینی در آن رو به گسترش است، اغلب دگرگونی ها در شهرها به وقوع می پیوندد.

اقتصاد شهری تاثیر بسزایی در معادلات سیاسی کشورها دارد. در کشورهای توسعه یافته صنعتی، شهرداری ها یک بنگاه اقتصادی قوی به شمار می آید و شهرداری ها دارای شرکت های بزرگ ساخت و ساز و موسسات اعتباری هستند.

شاخص اجتماعی - فرهنگی

توسعه اجتماعی-فرهنگی پوشی درازمدت است که به واسطه ارگانهای رسمی و غیررسمی در جامعه تحقق می یابد و رفته رفته آثار خود را در جامعه ظاهر می کند.

توسعه شهری زمانی پویا خواهد بود که در ارتباط نزدیک با توسعه فرهنگی و بخشی جدایی ناپذیر از آن باشد. بخشی از معیارهای فرهنگی-اجتماعی که مورد توجه جامعه شهری در دنیاست عبارتند از:

- ✓ تراکم جمعیت در مناطق مختلف شهر
- ✓ میزان تحصیلات و درصد افراد متخصص

✓ میزان فقر

✓ میزان بیکاری

✓ میزان رشد شاخص جرم

✓ تقاضا برای کالاهای لوکس و تغییر الگوی مصرف

✓ میزان رشد ترافیک

✓ تقاضا برای استفاده از تئاتر، سینما، موزه و ...

✓ تعداد مراکز مذهبی

✓ میزان مرگ حاصل از تصادفات

✓ میزان جابجایی در روز و سهم هر یک از وسایل نقلیه عمومی و

خصوصی

شاخص های اقتصادی

برای هر شهر باید ظرفیت های اقتصادی را با دقت در نظر بگیریم و توانایی های بالقوه برای رشد و توسعه را پیدا کنیم. اگر بخواهیم برای تحول اقتصادی و رونق اقتصادی شهر برنامه داشته باشیم باید مطالعات توسعه شهری را افزایش دهیم. موارد اولویت دار در اقتصاد شهری به شرح ذیل است:

✓ مدیریت بودجه شهری

✓ توزیع درآمد بین طبقات مختلف اجتماع

✓ میزان رشد تورم

✓ میزان سرمایه گذاری و جذب سرمایه های خارجی و نیروهای

متخصص

✓ تولید ناخالص داخلی

✓ تعداد پروژه های عمرانی در حال اجرا و اجرا شده

✓ پراکندگی فعالیت های اقتصادی به تفکیک خدماتی، تولیدی،

صنعتی و بازرگانی

شاخص فناوری

در کشورهای در حال توسعه، فن آوری اطلاعات در مدیریت توسعه شهری موضوعی نسبتاً جدید است. تولید، پردازش و توزیع اطلاعات، یکی از مشکلات اساسی برنامه ریزی و مدیریت توسعه شهری است زیرا در این فرایند برای شناخت وضع موجود شهرها، بیشتر سرمایه و نیروی انسانی صرف گردآوری اطلاعات پراکنده و ناهماهنگ می شود. در فرایند تصمیم گیری درباره شهر باید اطلاعات اصلی درباره زمین، املاک، زیرساخت ها و وضعیت زیست محیطی شهر و دسترسی وجود داشته باشد.

شاخص زیست محیطی

- شهر به عنوان یک واحد اکولوژیکی رابطه دقیق بین انسان و محیط را در خود نهفته دارد که در آن تحت تاثیر عواملی چون زمان و مکان قرار می گیرد.
- پیشرفت های تکنولوژیکی به انسان این اجازه را می دهد که بتواند محیط طبیعی را به نفع خود به کار گیرد و این امر سبب پیامدهای ناگوار زیست محیطی می گردد.

- تجمع و تمرکز بیش از حد انسان در برخی نقاط شهرهای بزرگ سبب مصرف شدید منابع آن منطقه می شود زیرا شهر برای پاسخگویی به نیازهای متنوع شهروندان مجبور به استفاده از منابع در حجم بسیار زیاد است. مهمترین این نیازها عبارتند از: انرژی، آب و غذا. اثرات زیست محیطی ناشی از توسعه شهری شامل تغییراتی در آب و هوا، آلودگی آب، خاک، هوا و صوت می باشد که باید کنترل و مدیریت شود.

مشکلات شهرنشینی در ارتباط با توسعه پایدار شهری

همگام با توسعه شهرنشینی و تحولات اجتماعی و اقتصادی شهرها چه از نظر اقتصادی و چه از نظر اجتماعی، در زمینه زندگی در شهرها نارسایی هایی به چشم می خورد که در بسیاری از موارد به صورت مسائلی حاد خود را نشان می دهند که برخی از مهمترین موارد به شرح ذیل است:

۱- فقر و تبعیض: هرچند که سطح زندگی در شهرها بالاتر از مناطق روستایی است اما در شهرها هنوز افراد و خانواده هایی پیدا می شوند که از نظر تامین معیشت و مخارج اولیه زندگی با مشکل روبرو هستند.

۲- تنزل اقتصادی و بیکاری: در شهرهای بزرگ، بیکاری و بحران های اقتصادی و مالی دائما شاغلان را تهدید می کند. کارکنان یک جامعه صنعتی پیشرفته در عین اینکه می توانند از تنوع و انواع مشاغل و فراوانی کار استفاده کنند اما پیوسته در معرض تهدید بیکاری و تنزل اقتصادی هستند.

۳- امکان مخاطرات بیشتر

۴- آلودگی های گوناگون و فشارهای عصبی: آلودگی هوا و صوت در شهرها ضمن برهم زدن آرامش عصبی مردم و ایجاد اختلالات و بحرانهای جسمی و روحی که ناشی از فعالیت های صنعتی و تردد وسایل نقلیه است به تغییر در رفتارهای فردی و گروهی می انجامد.

۵- مشکلات اجتماعی: کوتاهی عمر انسان شهرنشین، وجود بزهکاری ها و بیماری های روانی از مظاهر زندگی شهری است و در روستاها کمتر به چشم می خورد.

۶- پراکندگی مدیریت نشده شهرها: مهمترین مشکل در مورد پراکندگی و رشد مناسب شهرها فقدان نقشه و برنامه برای توسعه است.

۷- مشکلات مسکن

۸- زاغه نشینی

۹- تخریب اراضی

توسعه پایدار و آینده نگری

- بر اساس گزارش Cities Alliance، دو میلیارد نفر در طی یک نسل به جمعیت شهرنشین جهان افزوده خواهد شد. ۹۸ درصد این جمعیت به کشورهای در حال توسعه مربوط خواهد شد. با چنین چشم اندازی کشورهای جهان با پرسش های زیر روبرو هستند:

۱- ساکنین جدید شهرها در کجا زندگی خواهند کرد؟

۲- از کدام اراضی استفاده خواهند نمود؟

۳- آب و انرژی از کجا تامین خواهد شد؟

۴- ایمنی و امنیت ایشان چگونه حفاظت خواهد شد؟

- گرچه شهرها را نباید فقط به وجود آورنده مسائل تصور نمود، بلکه آنان بنا به شرایطی راه حل های مناسبی را تولید می نمایند، اما اگر این روند نامطلوب افزایش جمعیت و سرانه مصرف که به وجود آورنده پیامدهای زیست محیطی و اجتماعی هستند ادامه یابد در آینده نزدیک اکثر ساکنان شهر در سکونتگاههای غیررسمی، پرازدحام و بدون خدمات شهری مناسب اسکان خواهند یافت. به همین دلیل راهبرد توسعه شهری با رویکردی متفاوت از گذشته برای چاره جویی و حل مشکلات شهری به عنوان جایگزین طرح های جامع شهری مطرح شده است.

راهبرد توسعه شهری

City development strategy

- این راهبرد مبتنی بر مطالعه شهر به عنوان سیستمی پویا با استفاده از مشارکت جدی شهروندان، تکیه بر برهم کنش های اجتماعی، فرهنگی، اقتصادی و زیست محیطی و در نهایت پایبندی به توسعه اجتماعات محلی است.
- تجارب کشورهای پیشرفته نشان می دهد در صورتی که تلاش های توسعه اجتماعی و اقتصادی دولت های محلی با فرایندی شامل عناصر زیر هدایت شود، موفق تر خواهد بود:
 - ۱- تحلیل نقاط ضعف، قوت، فرصت ها و تهدیدهای تاثیرگذار بر شهر
 - ۲- توجه به عقیده اکثریت درباره اهداف و اولویت ها
 - ۳- تشکیل ائتلاف های سازمانی برای اجرای عملیات و برنامه های ویژه برای دستیابی به پایداری

- راهبرد توسعه شهر، فرایند آماده سازی تحقق چشم انداز بلندمدت شهر از طریق تهیه برنامه های کوتاه و میان مدت برای توسعه پایدار شهر می باشد که بر مشارکت فراگیر شهروندان، رشد عادلانه، تعادل زیست محیطی و تقویت رقابت اقتصادی سالم در شهر تاکید دارد.

- اصول اصلی این راهبرد به شرح ذیل است:

۱- زیست پذیری (Livability): شهری قابل زیست است که همه ساکنان آن دارای فرصت های برابر برای مشارکت و بهره مندی از زندگی اقتصادی و سیاسی شهر باشند.

۲- رقابت پذیری (competitiveness): شهری با اقتصاد قوی، رشد اشتغال و درآمد و سرمایه گذاری همه جانبه را پیشنهاد می کند که لازمه آن فراهم آمدن شرایط مناسب برای افزایش بهره وری افراد و موسسات است.

۳- Bankability : شهری با سیستم مالی کارآمد در استفاده از منابع درآمدی و هزینه های خود.

۴- حکمروایی (governance) خوب: وجود راهکارها، فرایندها و نهادهایی که شهروندان از طریق آنها بتوانند منافع و حقوق قانونی خود را به دست آورند و وظایف و تعهدات خود را هم انجام دهند.

توسعه شهری پایدار و نقش برنامه ریزی شهری

- برنامه ریزی شهری و توانایی آن برای تدوین و تهیه چارچوب توسعه پایدار شهری مورد تاکید است. برنامه ریزی توسعه پایدار شهری فرایندی است که هدف آن ایجاد یا تقویت ویژگی های پایداری در زندگی اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و زیست محیطی شهری است.